

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/19/244

BERAADSLAGING NR. 19/126 VAN 2 JULI 2019 OVER DE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens DOOR BELGISCHE INSTELLINGEN VAN SOCIALE ZEKERHEID AAN INSTELLINGEN VAN SOCIALE ZEKERHEID VAN ANDERE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE IN HET KADER VAN HET PROJECT EESSI (ELECTRONIC EXCHANGE OF SOCIAL SECURITY INFORMATION)

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. De Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en de Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels bevatten bepalingen over de onderlinge samenwerking en de elektronische uitwisseling van persoonsgegevens tussen de instellingen van sociale zekerheid van de lidstaten van de Europese Unie. De bevoegde autoriteiten werken samen door elkaar alle inlichtingen te verschaffen over de ter uitvoering van de verordening getroffen maatregelen en de wijzigingen van hun regelgeving die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de verordening en door elkaar bij de toepassing van de verordening behulpzaam te zijn als betrof het de toepassing van hun eigen regelgeving. De lidstaten worden aangespoord om steeds meer gebruik te maken van de nieuwe technologieën voor de uitwisseling van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de toepassing van de verordening en de toepassingsverordening.

2. Om de sociaal verzekerden een meer doeltreffende sociale bescherming aan te bieden en de administratieve lasten te verlichten, voorziet de Europese Unie aldus in een nabije toekomst een verplichte uitwisseling van persoonsgegevens inzake de sociale zekerheid aan de hand van elektronische middelen. Deze beslissing wordt geconcretiseerd door het EESSI-project (“*Electronic Exchange of Social Security Information*”), een Europees beveiligd elektronisch netwerk dat de verschillende instellingen van sociale zekerheid verbindt, dat tot doel heeft om op internationaal niveau de rechtstreekse uitwisseling van betrouwbare en vertrouwelijke persoonsgegevens te verbeteren en dat het leven van de sociaal verzekerden die zich vrij verplaatsen binnen de Europese Unie moet vereenvoudigen door het waarborgen van het blijvend genot van hun rechten. Het project wordt voor België opgevolgd door de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid (als vertegenwoordiger in de Administratieve Commissie voor de Coördinatie van de Socialezekerheidsstelsels) en door de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid (als vertegenwoordiger in de Technische Commissie verantwoordelijk voor de IT-aspecten). Het systeem wordt geïmplementeerd in de tweede helft van 2019.
3. Ten aanzien van alle lidstaten van de Europese Unie bestaat ingevolge de hogervermelde regelgeving de verplichting om zowel op technisch vlak als op juridisch-administratief vlak inspanningen te leveren opdat alle instellingen van sociale zekerheid zich kunnen aansluiten op het centrale EESSI-systeem. Alle Belgische instellingen van sociale zekerheid (federaal en regionaal) moeten zich aansluiten op de toegangspoort (*access point*) bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om aldus op Europees niveau persoonsgegevens uit te wisselen met de instellingen van sociale zekerheid uit de andere lidstaten. Ze zullen daartoe een beroep doen op de webapplicatie RINA (“*Reference Implementation for a National Application*”), voor de organisaties die kleine volumes uitwisselen, of op een eigen nationale toepassing, die een uitwisseling van persoonsgegevens van toepassing tot toepassing mogelijk maakt.
4. Het EESSI-project is gebaseerd op *business use cases* (BUC, te omschrijven als stromen, processen of scenario’s), momenteel 145 in totaal, verdeeld over de volgende categorieën (vergelijkbaar met de diverse takken van de sociale zekerheid).

<i>categorieën</i>	<i>aantal BUC</i>
hoofdprocessen	
AWOD: Accident at Work & Occupational Diseases	26
FB: Family Benefits	4
H: Horizontal	13
LA: Legislation Applicable	6
M: Miscellaneous	5
P: Pensions	9
R: Recovery	7
S: Sickness	25
UB: Unemployment Benefits	4
→ totaal	122
subprocessen	
H-sub: Horizontal Sub-Processes	11
AD-Sub: Administrative Sub-Processes	12
→ totaal	23

5. Verder geschiedt de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de lidstaten van de Europese Unie aan de hand van diverse gestructureerde berichten, *structured electronic documents* (SED), momenteel een tweehonderdvijftigtal.

<i>categorieën</i>	<i>aantal SED</i>
hoofdprocessen	
AWOD: Accident at Work & Occupational Diseases	51
FB: Family Benefits	17
H: Horizontal	20
LA: Legislation Applicable	12
M: Miscellaneous	6
P: Pensions	18
R: Recovery	23
S: Sickness	81
UB: Unemployment Benefits	30
→ totaal	258
subprocessen	
H-Sub: Horizontal Sub-Processes	
AD-Sub: Administrative Sub-Processes	
→ totaal	15

6. De volgende Belgische organisaties zijn betrokken bij het EESSI-project: het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (processen P, M, R, S en H), het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (processen LA, P, R en H), de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (processen FB, LA, S, P, H en UB), de Federale Pensioendienst (processen P, R en H), FEDRIS en de arbeidsongevallenverzekeraars (processen AWOD en H), de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (processen UB en H), de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (processen UB en H), de verzekeringsinstellingen (processen AWOD, P, M, R, S en H) en het interregionaal orgaan voor de gezinsbijslagen ORINT en de kinderbijslagkassen (processen FB en H). Deze organisaties wisselen persoonsgegevens uit met hun respectieve tegenhangers uit de andere lidstaten van de Europese Unie. Per BUC en per land moet er daartoe in beginsel een unieke *liaison body* (de *default* organisatie voor een bepaalde BUC) worden aangeduid.
7. Bij beraadslaging nr. 01/33 van 10 april 2001 heeft het Toezichtcomité bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (de voorganger van het informatieveiligheidscomité) de Belgische instellingen van sociale zekerheid reeds gemachtigd om persoonsgegevens mee te delen aan buitenlandse instellingen van sociale zekerheid in het kader van de toepassing van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 *betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen* (inmiddels ingetrokken en vervangen door de hogervermelde Verordening (EG) nr. 883/2004) en de Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 *tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen* (inmiddels ingetrokken en vervangen door de hogervermelde Verordening (EG) nr. 987/2009).

8. Het Toezichtscomité achtte het in het kader van een vlotte internationale samenwerking aangewezen om te voorzien in één algemene beraadslaging, waarbij de Belgische instellingen van sociale zekerheid worden gemachtigd om mits naleving van enkele efficiënt toepasbare voorwaarden persoonsgegevens mee te delen aan buitenlandse instellingen van sociale zekerheid. Ter zake werden de volgende voorwaarden vastgesteld: de buitenlandse instelling van sociale zekerheid motiveert het verzoek tot mededeling van persoonsgegevens (door de vermelding van het doeleinde en eventueel de grondslag in de regelgeving), ze identificeert de betrokkenen eenduidig, de mededeling gebeurt conform de regels inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, enkel de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om op een adequate wijze te antwoorden op het verzoek worden door de Belgische instelling van sociale zekerheid meegedeeld en de persoonsgegevens worden door de buitenlandse instelling van sociale zekerheid enkel aangewend voor de doeleinden vermeld in haar verzoek.
9. In zijn beraadslaging merkte het Toezichtscomité echter uitdrukkelijk op dat zijn machtiging geen betrekking heeft op de mededelingen aan buitenlandse instellingen van sociale zekerheid die verlopen met een geïnstitutionaliseerde elektronische persoonsgegevensstroom via het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en dat het voor dergelijke persoonsgegevensstromen opnieuw geraadpleegd moet worden.
10. De voorliggende beraadslaging beoogt aldus een kader te creëren voor de – verplichte – mededeling van persoonsgegevens door Belgische instellingen van sociale zekerheid aan hun respectieve tegenhangers in de andere lidstaten van de Europese Unie, op een elektronische wijze, met toepassing van het EESSI-systeem.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

11. Voor zover de mededeling van persoonsgegevens door een Belgische instelling van sociale zekerheid gebeurt, vergt zij volgens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.
12. Volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze met passende technische of organisatorische maatregelen zodanig worden verwerkt dat een passende beveiliging gewaarborgd is en dat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

doelbinding

13. De hogervermelde mededeling beoogt in algemene zin de vlotte toepassing van de regels inzake sociale zekerheid voor de personen die zich binnen de Europese Unie verplaatsen en van wie de rechten bijgevolg in nauwe samenwerking tussen de bevoegde instellingen van sociale zekerheid van de betrokken lidstaten van de Europese Unie moeten worden vastgesteld.
14. De coördinatie van de sociale zekerheid in de Europese Unie geschiedt overeenkomstig de volgende principes: de sociaal verzekerde valt onder de regelgeving van één land en betaalt dus slechts bijdragen in één land, hij heeft dezelfde rechten en plichten als de onderdanen van het land waar hij verzekerd is, wanneer hij aanspraak maakt op een uitkering wordt er zo nodig rekening gehouden met de voorgaande periodes waarin hij in andere landen verzekerd was, werkte of woonde en wanneer hij recht heeft op een uitkering van een land ontvangt hij die doorgaans ook indien hij in een ander land woont.
15. Het informatieveiligheidscomité stelt vast dat de lidstaten van de Europese Unie er ingevolge de hogervermelde Verordening (EG) nr. 883/2004 toe gehouden zijn om steeds meer gebruik te maken van de nieuwe technologieën voor de onderlinge uitwisseling van noodzakelijke persoonsgegevens, maar dat die moet geschieden met inachtneming van de regels inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van zowel de betrokken instellingen van sociale zekerheid als de Europese Unie.
16. Ook de hogervermelde Verordening (EG) nr. 987/2009 bevat bepalingen met betrekking tot de samenwerking tussen de bevoegde organen. Zij gaan onverwijld over tot het verstrekken of uitwisselen van alle persoonsgegevens die nodig zijn voor de vaststelling van de rechten en plichten van degenen op wie de basisverordening van toepassing is. De uitwisseling van persoonsgegevens geschiedt langs elektronische weg, hetzij direct, hetzij indirect via de toegangspunten, in een gemeenschappelijke beveiligde omgeving die borg staat voor de vertrouwelijkheid en de bescherming van de uitgewisselde persoonsgegevens.

minimale gegevensverwerking en opslagbeperking

17. Gelet op de aard en de omvang van het EESSI-project kan in het bestek van deze beraadslaging geen oordeel worden geveld over de naleving van de beginselen van minimale gegevensverwerking en opslagbeperking bij de uitwisseling van de driehonderdtal SED's.
18. Het informatieveiligheidscomité stelt echter vast dat de betrokken organen krachtens de Verordening (EG) nr. 883/2004 en de Verordening (EG) nr. 987/2009 hun onderlinge uitwisselingen van persoonsgegevens steeds moeten laten geschieden met eerbiediging van de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Zij vallen overigens allemaal onder het toepassingsgebied van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*.

19. De partijen moeten er dus in het bijzonder over waken dat zij uitsluitend persoonsgegevens mededelen die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid door de bestemming en betrekking hebben op een persoon die als sociaal verzekerde bij de bestemming gekend is.
20. De bestemming mag de persoonsgegevens bijhouden zolang zij voor het uitvoeren van zijn opdrachten noodzakelijk zijn maar moet ze daarna onverwijld vernietigen.

integriteit en vertrouwelijkheid

21. Gelet op de aard van de persoonsgegevens die gedeeld worden tussen de verschillende instellingen van sociale zekerheid moet de mededeling en de opslag ervan zodanig beschermd worden dat de confidentialiteit en de integriteit van de persoonsgegevens gegarandeerd zijn. Daartoe stelt elke instelling van sociale zekerheid toegangscontroles in en beperkt de rechten van de gebruikers tot het minimum nodig voor de uitvoering van hun opdrachten.
22. De instellingen van sociale zekerheid die gebruik maken van de diensten zorgen ervoor dat de afzenders van de elektronische berichten correct geïdentificeerd kunnen worden. De nodige voorzieningen worden getroffen zodat ontvangst en/of verzending van een elektronisch bericht onweerlegbaar is.
23. Deze beraadslaging heeft enkel betrekking op de mededelingen van persoonsgegevens door de Belgische instellingen van sociale zekerheid in het kader van het EESSI-project. Mededelingen van persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid van andere lidstaten van de Europese Unie vergen geen voorafgaande beraadslaging van het informatieveiligheidscomité maar zijn onderworpen aan de (Europese en eigen nationale) regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
24. Bij de verwerking van de persoonsgegevens moet rekening worden gehouden met de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de mededelingen van persoonsgegevens door Belgische instellingen van sociale zekerheid aan instellingen van sociale zekerheid van andere lidstaten van de Europese Unie in het kader van het EESSI-project, in het kader van de onderlinge samenwerking overeenkomstig de bepalingen van de Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 *betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels* en de Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 *tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels*, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

Bart VIAENE

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11)